

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan (jäljempänä Eurojust-laki), joka sisältää Euroopan unionin rikosyhteistyön virastoa koskevaa Euroopan unionin asetusta täydentävät säännökset.

Tausta

Euroopan komissio julkaisi joulukuussa 2021 oikeusalan digitalisaatiota koskevan lainsäädäntöpaketin, johon sisältyi ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU) 2023/2131 asetuksen (EU) 2018/1727 ja neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta koskien digitaalista tietojenvaihtoa terrorismitapauksissa sekä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (EU) 2023/2131 neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta siltä osin kuin on kyse sen mukauttamisesta unionin sääntöihin, jotka koskevat henkilötietojen suojaa.

Asetuksen (EU) 2023/2131 tavoitteena on ollut korjata oikeudellisesti hajanainen tilanne, missä Eurojustin puitteissa tehdystä terrorismirikoksia koskevasta tietojenvaihdosta säädettiin Eurojust-asetuksen sijaan erillisessä neuvoston päätöksessä. Samalla tavoitteena on ollut integroida terrorismirikoksia koskeva digitaalinen tietojenvaihto Eurojust-asianhallintajärjestelmiin sekä aiempaa tarkemmin säätää tietojenluovutusvelvollisuuden sisällöstä. Direktiivillä 2023/2131 lisäksi muutettiin neuvoston päätöstä 2005/671/YOS siten, että se vastaa EU:n henkilötietojen suojaa koskevaa sääntelyä. Neuvoston päätös koskee jatkossa terrorismirikoksia koskevaa tietojenvaihtoa Europolin puitteissa.

Asetusta ja direktiiviä koskeneissa EU-neuvotteluissa Suomelle tärkeä tavoite oli terrorismirikoksia koskevan tiedonvaihdon ja EU-jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tehostaminen. Lisäksi Suomi piti tärkeänä Eurojustin toimintamahdollisuuksien parantamista, jotta se voi entistä paremmin tukea ja tehostaa kansallisten tutkinta- ja syyttäväviranomaisten välistä koordinointia ja yhteistyötä erityisesti rajat ylittävissä terrorismitapauksissa. Suomi piti neuvotteluissa lisäksi tärkeänä, että ehdotukset täyttivät EU:n tietosuojasääntelyn asettamat rajoitukset arkaluonteisina pidettävien, ennen muuta rikostuomioihin ja rikoksiin liittyvien henkilötietojen sekä biometristen tietojen käsittelyn osalta.

Asetus ja direktiivi hyväksyttiin lopulta EU:n neuvostossa lokakuussa 2023.

Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteena on tehdä edellä mainittujen EU-säädösmuutosten edellyttämät täsmennykset Eurojust-lakiin. Esityksellä muutettaisiin lain 6 ja 8 §:iä. Hallituksen esitys on laadittu virkatyönä oikeusministeriössä.

Eurojust-asetukseen tehtyjen muutosten edellyttämien lain muutosten lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Eurojust-lain 5 §:n sisältämiä säännöksiä Eurojustin kansallisen jäsenen avustajan toimikauden pituudesta. Jatkossa avustajan toimikausi olisi enintään viisi vuotta, ja se voitaisiin uusia.

Esityksen mukaisesti direktiivin täytäntöönpano ei edellytä lainsäädäntömuutoksia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen lausunnonantajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. HUOM. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Oikeusministeriö ei maksa palkkiota pyydettyistä ja annetuista lausunnoista.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään **2.4.2025**.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Virpi Laukkanen, virpi.laukkanen@gov.fi, puh. 0295 150 275

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM021:00/2024> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM021:00/2024> - Projektsida

Liitteet:

[Hallituksen esitys Eurojustista annetun lain muuttamisesta.pdf](#) - Hallituksen esitys Eurojustista annetun lain muuttamisesta

Jakelu:

Keskusrikospoliisi
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto
Oikeuskanslerinvirasto
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Rajavartiolaitos
Sisäministeriö
Suojelupoliisi
Syyttäjälaitos (Valtakunnansyyttäjän toimisto)
Tietosuojavaltuutettu
Tulli
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Laukkanen Virpi
Oikeusministeriö